

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (viies koda)

27. september 2018*

Tarbijakaitse – Rakendusmäärus (EL) 2016/1056 – Rakendusmäärus toimeaine glüfosaadi heakskiidu kehtivusaja pikendamise kohta – Määrus (EÜ) nr 1367/2006 – Vaie – Määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkt g ja artikli 10 lõige 1 – Üksikmeede – Århusi konventsioon

Kohtuasjas T-12/17,

Mellifera eV, Vereinigung für wesensgemäße Bienenhaltung, asukoht Rosenfeld (Saksamaa),
esindaja: *avocat* A. Willand,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: G. Gattinara ja C. Hermes,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada komisjoni 8. novembri 2016. aasta otsus Ares (2016) 6306335, millega jäeti rahuldamata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT 2006, L 264, lk 13) artikli 10 alusel esitatud vaie komisjoni 29. juuni 2016. aasta rakendusmääruse (EL) 2016/1056, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeaine glüfosaadi heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT 2016, L 173, lk 52), peale,

ÜLDKOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president D. Gratsias, kohtunikud A. Dittrich ja P. G. Xuereb (ettekandja),

kohtusekretär: E. Coulon,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Hageja Mellifera e.V, Vereinigung für wesensgemäße Bienenhaltung, on Saksamaal registreeritud mittetulundusühing, mis tegutseb mesilaste kaitse ja nende arvukuse suurendamise nimel.

Toimeaine glüfosaadi heakskiitmine ja heakskiidu kehtivusaja pikendamine

- 2 Komisjoni 20. novembri 2001. aasta direktiiviga 2001/99/EÜ, millega muudetakse taimekaitsevahendite turuletoomist käsitleva nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ I lisa toimeainete glüfosaadi ja metüülfiofeensulfurooni lisamisega (EÜT 2001, L 304, lk 14; ELT eriväljaanne 03/34, lk 182), lisati toimeaine glüfosaat nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/414/EMÜ taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT 1991, L 230, lk 1; ELT eriväljaanne 03/11, lk 332) I lisa loetellu ja seega kiideti viimati nimetatud direktiivi alusel heaks; heakskiit jõustus 1. juulil 2002.
- 3 Direktiiv 91/414 tunnistati alates 14. juunist 2011 kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2009, L 309, lk 1), kohaldades teatavaid üleminekumeetmeid.
- 4 Määruse nr 1107/2009 artikli 78 lõikes 3 on ette nähtud, et võetakse vastu määrus, mis sisaldab direktiivi 91/414/EMÜ I lissasse kantud toimeainete loetelu, mis loetakse määruse nr 1107/2009 alusel heakskiidetuks.
- 5 Komisjoni 25. mai 2011. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 540/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 seoses heakskiidetud toimeainete loeteluga (ELT 2011, L 153, lk 1), võeti vastu määruse nr 1107/2009 artikli 78 lõikes 3 ette nähtud loetelu.
- 6 Glüfosaat sisaldub selles loetelus ja heakskiitmise aegumise kuupäevaks on märgitud 31. detsember 2015.
- 7 Heakskiidu pikendamise taotlus esitati ette nähtud tähtajal.
- 8 Määruse nr 1107/2009 artikli 17 „Heakskiidu kehtivusaja pikendamine menetluse ajaks“ esimeses lõigus on ette nähtud:

„Kui taotlejast sõltumatutel põhjustel ilmneb, et heakskiidu kehtivusaeg lõpeb tõenäoliselt enne, kui tehakse otsus selle pikendamise kohta, võetakse vastavalt artikli 79 lõikes 3 osutatud regulatiivkomitee menetlusele vastu otsus, millega pikendatakse heakskiidu kehtivusaega taotluse läbivaatamiseks piisava ajavahemiku võrra.“
- 9 Komisjoni 20. oktoobri 2015. aasta rakendusmäärusega (EL) 2015/1885, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete [...] glüfosaadi [...] heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT 2015, L 276, lk 48), mis võeti vastu määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu alusel, pikendas Euroopa Komisjon glüfosaadi heakskiidu kehtivusaega kuni 30. juunini 2016 seetõttu, et toimeaine hindamine hilines taotlejast mittesõltuvatel põhjustel.
- 10 Alalises taime-, looma-, toidu- ja söödakomitees 18. ja 19. mail 2016 peetud aruteludes pidas mitu liikmesriiki asjakohaseks, et Euroopa Kemikaaliameti (edaspidi „kemikaaliamet“) riskihindamise komitee avaldaks oma arvamuse glüfosaadi ühtlustatud klassifitseerimise kohta seoses selle

kantserogeensusega enne otsuse tegemist heakskiidu pikendamise kohta, kuna selline arvamus võiks olla oluline määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud kriteeriumide kohase heakskiidu jaoks. Komisjon järgis seda ettepanekut.

- 11 Arvestades aega, mis kulub kemikaaliametil ühtlustatud klassifitseerimise toimiku hindamiseks, leidis komisjon, et glüfosaadi heakskiidu kehtivusaeg möödub enne, kui saab vastu võtta selle pikendamise otsuse. Seega pidas ta vajalikult glüfosaadi heakskiidu kehtivusaega pikendada.
- 12 Komisjon pikendas oma 29. juuni 2016. aasta rakendusmäärusega (EL) 2016/1056, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeaine glüfosaadi heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT 2016, L 173, lk 52), mis võeti vastu määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu alusel, teist korda glüfosaadi heakskiidu kehtivusaega, märkides heakskiidu kehtivusaja uueks möödumisaajaks „kuus kuud pärast Euroopa Kemikaaliameti riskihindamise komitee arvamuse kättesaamist komisjoni poolt või hiljemalt 31. detsember 2017“.

Vaie

- 13 Hageja esitas 11. augusti 2016. aasta kirjaga komisjonile Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT 2006, L 264, lk 13) artikli 10 lõike 1 alusel vaide rakendusmääruse 2016/1056 peale.
- 14 Komisjoni jättis vaide 8. novembri 2016. aasta otsusega Ares (2016) 6306335 (edaspidi „vaidlustatud otsus“) vastuvõetamatus tõttu läbi vaatamata põhjendusel, et vaides nimetatud õigusakt ei kujuta endast määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses haldusakti, s.t üksikmeedet. Siinkohal selgitas komisjon eelkõige, et rakendusmääruse 2016/1056 sätted kohalduvad kõigi ettevõtjate suhtes, kes toodavad või viivad turule glüfosaati sisaldavaid taimekaitsevahendeid.

Menetlus ja poolte nõuded

- 15 Hageja esitas käesolevas asjas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 11. jaanuaril 2017.
- 16 Kostja vastus saabus Üldkohtu kantseleisse 27. märtsil 2017.
- 17 Repliik ja vasturepliik esitati Üldkohtu kantseleisse vastavalt 10. mail ja 26. juunil 2017.
- 18 Hageja palub Üldkohtul:
 - tühistada vaidlustatud otsus;
 - kohustada komisjoni tegema uut sisulist otsust rakendusmääruse (EL) 2016/1056 peale esitatud hageja vaide kohta;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 19 Komisjon palub Üldkohtul:
 - jätta hagi tühistamisnõude osas põhjendamatus tõttu rahuldamata ja uue otsuse tegemise nõude osas ilmselgelt vastuvõetamatuna rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

- 20 Hageja esitas 29. augustil 2017 Üldkohtu kodukorra artikli 67 lõike 2 alusel taotluse menetleda kohtuasja eelisjärjekorras. Üldkohtu viienda koja president jättis 6. septembri 2017. aasta otsusega eelisjärjekorras menetlemise taotluse rahuldamata.
- 21 Üldkohtu kantselei 19. detsembril 2017 saadetud kirjas palus Üldkohus pooltel esitada oma seisukoht selle kohta, missugust mõju avaldab käesolevale kohtumenetlusele ja eelkõige hageja põhjendatud huvile glüfosaadi heakskiidu pikendamine viieks aastaks komisjoni 12. detsembri 2017. aasta rakendusmäärusega (EL) 2017/2324, millega pikendatakse toimeaine glüfosaadi heakskiitu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta ning muudetakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 540/2011 lisa (ELT 2017, L 333, lk 10).
- 22 Hageja ja komisjoni vastused sellele küsimusele saabusid Üldkohtu kantseleisse 17. jaanuaril 2018.

Õiguslik käsitlus

- 23 Kodukorra artikli 106 lõikes 3 on ette nähtud, et kui kolme nädala jooksul alates menetluse kirjaliku osa lõpetamisest teatamisest ei ole pooled esitanud taotlust kohtuistungis määramiseks, võib Üldkohus lahendada kohtuasja ilma menetluse suulise osata. Kuna käesolevas asjas sellist taotlust ei esitatud ja Üldkohus leiab, et tal on kohtuasja toimikus olevate dokumentide põhjal piisavalt teavet, otsustab ta lahendada kohtuasja ilma menetluse suulise osata.

Põhjendatud huvi

- 24 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et füüsilise või juriidilise isiku esitatud tühistamishagi on vastuvõetav üksnes siis, kui hagejal on huvi vaidlustatud akti tühistamise vastu (10. detsembri 2010. aasta kohtuotsus *Ryanair vs. komisjon*, T-494/08–T-500/08 ja T-509/08, EU:T:2010:511, punkt 41; 9. novembri 2011. aasta kohtumäärus *ClientEarth jt vs. komisjon*, T-120/10, ei avaldata, EU:T:2011:646, punkt 46, ja 30. aprilli 2015. aasta kohtumäärus *EEB vs. komisjon*, T-250/14, ei avaldata, EU:T:2015:274, punkt 14).
- 25 Hageja põhjendatud huvi peab vaidluseset silmas pidades olemas olema hagi esitamise ajal, vastasel korral on hagi vastuvõetamatu, ja peab säilima kuni kohtuotsuse tegemiseni, vastasel juhul langeb otsuse tegemise vajadus ära; see eeldab, et hagimenetlus peab selle esitajale tooma lõpptulemuse kaudu mingit kasu (10. detsembri 2010. aasta kohtuotsus *Ryanair vs. komisjon*, T-494/08–T-500/08 ja T-509/08, EU:T:2010:511, punktid 42 ja 43; 9. novembri 2011. aasta kohtumäärus *ClientEarth jt vs. komisjon*, T-120/10, ei avaldata, EU:T:2011:646, punktid 47 ja 49, ning 30. aprilli 2015. aasta kohtumäärus *EEB vs. komisjon*, T-250/14, ei avaldata, EU:T:2015:274, punktid 15 ja 17).
- 26 Komisjon väidab oma vastuses Üldkohtu sellele küsimusele, et rakendusmääruse 2017/2324 jõustumise tõttu on hageja põhjendatud huvi vaidlustatud otsuse tühistamisnõuet puudutavas osas ära langenud, hageja ettekirjutuse tegemise nõue on aga algusest peale olnud ilmselgelt vastuvõetamatu. Komisjoni sõnul ei saa tühistamine tuua hagejale mingisugust kasu. Kui Üldkohus tühistaks vaidlustatud otsuse, peaks komisjon muidugi tegema uue otsuse hageja poolt rakendusmääruse 2016/1056 peale esitatud vaide suhtes, järgides seejuures Üldkohtu õiguslikus hinnangus sisalduvaid seisukohti. Rakendusmääruse 2016/1056 sisu vaidemenetluses läbivaatamine ei tooks aga hagejale enam kasu, sest selle määruse ainus eesmärk oli pikendada glüfosaadi heakskiidu perioodi piisavalt pikaks ajaks, nii et oleks võimalik heakskiidu pikendamise taotlust hinnata. Kuna rakendusmäärusega 2017/2324 uuendati vahepeal glüfosaadi heakskiidu perioodi 16. detsembrist 2017 kuni 15. detsembrini 2022, on rakendusmääruse 2016/1056 vaie muutunud esemetuks.

- 27 Üldkohtu küsimusele vastuseks esitatud seisukohas märgib hageja, et tema põhjendatud huvi ei ole kadunud. Ta väidab, et rakendusmääruse 2016/1056 läbivaatamine on endiselt võimalik. Peale selle leiab ta, et asjaolu, et kõnealune akt eksisteerib jätkuvalt ja tekitab õiguslikke tagajärgi, ei ole määruse nr 1367/2006 artikli 10 kohaselt vaide läbivaatamise eeltingimus. Viimasena viitab hageja ohule, et käesolevas hagiavalduses väidetav õigusvastasus võib korduda tulevikus.
- 28 Siinkohal tuleb meele pidada, et kohtupraktika kohaselt säilib hagejal põhjendatud huvi nõuda Euroopa Liidu institutsiooni akti tühistamist ka selleks, et oleks võimalik vältida akti väidetava õigusvastasuse kordumist tulevikus. Selline põhjendatud huvi tuleneb ELTL artikli 266 esimesest lõigust, mille kohaselt nõutakse institutsioonilt, kelle õigusakt on tunnistatud tühiseks, Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks vajalike meetmete võtmist. See põhjendatud huvi saab siiski olemas olla vaid siis, kui väidetav õigusvastasus võib tulevikus korduda, sõltumata selle kohtuasja asjaoludest, mille raames hageja hagi esitas (vt 7. juuni 2007. aasta kohtuotsus Wunenburger vs. komisjon, C-362/05 P, EU:C:2007:322, punktid 50–52, ja 22. märtsi 2018. aasta kohtuotsus De Capitani vs. parlament, T-540/15, EU:T:2018:167, punkt 32).
- 29 Nii on see käesolevas kohtuasjas, sest hageja poolt väidetav õigusrikkumine tugineb määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 – koostoimes määruse artikli 2 lõike 1 punktiga g – tõlgendusel, mida komisjon tõenäoliselt keskkonnaõiguse alusel õigusakti peale esitatud uue vaide hindamisel järgib.
- 30 Siinkohal tuleb esiteks tõdeda, et hageja on märkinud, et oma põhikirjajärgsest eesmärgist ja endale seatud sihtidest tulenevalt esitab ta ka edaspidi vaideid, kui komisjon võtab glüfosaadi või muude toimeainete heakskiidu kohta vastu kahtlase väärtusega otsuseid. Nii teatas hageja oma vastuses Üldkohtu küsimusele glüfosaadi heakskiidu pikendamise rakendusmääruse 2017/2324 tagajärgede kohta, et ta esitab kõnealuse määruse peale vaide hiljemalt 26. jaanuaril 2018.
- 31 Teiseks nähtub komisjoni seisukohtadest, et tema hinnangul tekitab määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu alusel vastuvõetud toimeaine heakskiiduperioodi pikendamise määrus – samuti nagu määrus, millega see toimeaine sama määruse artikli 13 lõike 2 alusel alguses heaks kiideti, ja määrus heakskiidu pikendamise kohta sama määruse artikli 20 alusel – õiguslikke tagajärgi üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute rühmadele ja seega kujutab endast üldmeedet, mitte haldusakti määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 tähenduses koostoimes artikli 2 lõike 1 punktiga g. Sellest ilmneb, et on tõenäoline, et komisjon järgib sama tõlgendust ka niisugust valet hinnates, mis on esitatud toimeainet algselt heaks kiitva määruse peale, või määruse peale, millega pikendatakse toimeaine heakskiitu, nagu rakendusmäärus 2017/2324.
- 32 Eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et hageja põhjendatud huvi vaidlustatud otsuse tühistamiseks ei ole ära langenud, ilma et oleks vaja hinnata teisi hageja poolt selle kohta esitatud argumente.

Vastuvõetavus

- 33 Teise nõudega palub hageja Üldkohtul anda komisjonile korraldus hageja vaide kohta sisulise otsuse tegemiseks. Seega nõuab hageja selles nõudes sisuliselt Üldkohtult ettekirjutuse tegemist komisjonile. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt aga piirdub liidu kohtu pädevus tühistamishagi raames vaidlustatud akti õiguspärasuse kontrollimisega ning Üldkohus ei saa oma pädevust rakendades teha liidu institutsioonidele ettekirjutusi. Nimelt on asjaomase institutsiooni ülesanne võtta ELTL artikli 266 alusel meetmed, mis on vajalikud tühistava kohtuotsuse täitmiseks (vt selle kohta 12. märtsi 2014. aasta kohtumäärus PAN Europe vs. komisjon, T-192/12, ei avaldata, EU:T:2014:152, punkt 15 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 34 Sellest tulenevalt on hageja teine nõue ilmselgelt vastuvõetamatu.

- 35 Seda järeldust ei sea kahtluse alla hageja repliigis esitatud argumendid, milles ta küll tunnistab, et tema teine nõue ei ole liidu kohtute senise kohtupraktika kohaselt vastuvõetav, aga väidab siiski, et selle tagajärjel võib tema vaiete esitamise õiguse ja õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele kasutamine jääda lootusetult hiljaks ja võib viimaks muutuda võimatuks. Määruse nr 1367/2006 tõhusaks kohaldamiseks ja hageja õiguste kaitseks peab hageja vajalikuks, et käesoleva, Üldkohtus toimuva menetluse raames vaadataks tema etteheited rakendusmääruse 2016/1056 kohta sisuliselt läbi. Kõnealune argument tuleb tagasi lükata. Andes vaide esitajale õiguse pöörduda Euroopa Liidu Kohtusse, on määruse nr 1367/2006 artiklis 12 peetud silmas üksnes otsust, mille komisjon vastuseks vaidele tegi. Vastupidi hageja väidetule on 15. detsembri 2016. aasta kohtuotsuses *TestBioTech jt vs. komisjon* (T-177/13, ei avaldata, EU:T:2016:736) – millele hageja tugineb – kinnitatud, et kuigi haldusakti peale esitatud vaidele on omane, et vaide esitaja vaidlustab ka selle akti õiguspärasust või põhjendatust, ei tähenda see, et hagejal oleks õigus tõstatada vaide läbivaatamata jätmise otsuse peale esitatud tühistamishagis ka otseselt kõnealuse akti õiguspärasust või põhjendatust vaidlustavaid argumente (15. detsembri 2016. aasta kohtuotsus *TestBioTech jt vs. komisjon* (T-177/13, ei avaldata, EU:T:2016:736, punkt 56)).
- 36 Repliigis märkis hageja, et ta kavatseb ELTL artikli 279 alusel paluda Üldkohtult tema teisele nõudele vastavate ajutiste meetmete kohaldamist. Siinkohal piisab tõdemusest, et Üldkohtule ei ole esitatud ühtegi sellist taotlust.

Menetlust korraldava meetme taotlus

- 37 Repliigis palub hageja Üldkohtul kohustada kodukorra artikli 89 lõike 2 punkti b ja lõike 3 punkti b alusel menetlust korraldava meetmena komisjoni vaatama tema vaiet läbi sisuliselt või vähemalt väljendada selle kohta oma seisukohta.
- 38 See taotlus tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 39 Nagu komisjon on õigusega märkinud, ei saa hageja menetlust korraldava meetme abil eirata õiguspõhimõtet, mille kohaselt ei saa liidu kohtud teha liidu institutsioonidele ettekirjutusi.

Sisulised küsimused

- 40 Hageja esitab oma hagi ainsa väite määruse nr 1367/2006 artikli 10 rikkumise kohta – koosmõjus sama määruse artikli 2 lõike 1 punktiga g – ning keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni, millele kirjutati alla 25. juunil 1998 Århusis (edaspidi „Århusi konventsioon“), rikkumise kohta.
- 41 Hagiavalduse ainus väide koosneb sisuliselt kahest osast, millest esimese kohaselt on rikutud määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõiget 1 koostoimes artikli 2 lõike 1 punktiga g ning teise kohaselt on rikutud Århusi konventsiooni.

Esimene väide, et on rikutud määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõiget 1 koostoimes sama määruse artikli 2 lõike 1 punktiga g

- 42 Hageja väidab, et rakendusmäärus 2016/1056 kujutab endast üksikmeedet määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses ja seega saab selle peale esitada vaide sama määruse artikli 10 lõike 1 alusel.
- 43 Hageja osutab siinkohal sellele, et üksikmeetmeid tuleb eristada üldkohaldatavatest meetmetest; viimati nimetatuid kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordade suhtes ning neil on õiguslikud tagajärjed üldiselt ja abstraktselt määratletud isikukategooriatele.

- 44 Hageja väidab, et toimeaine heakskiidu kehtivusaja pikendamine määruse nr 1107/2009 artikli 17 alusel toimub heakskiidumenetluses, mille raames tehakse otsus kõnealuse toimeaine heakskiidu pikendamise taotluse kohta. Heakskiidu kehtivusaja pikendamine tekitab õiguslikke tagajärgi taotlejale, kes saab nii loa jätkata toimeaine turustamist. Hageja leiab, et kohtupraktikat arvestades tuleneb asjaolust, et rakendusmäärus 2016/1056 võeti vastu heakskiitmise korra kohaselt, milles tuleb teha otsus konkreetse taotluse kohta, et see rakendusmäärus on olemuselt üksikmeede.
- 45 Hageja sõnul eristavad need tunnused toimeaine heakskiitmist määruse nr 1107/2009 alusel määrusest, milles määratakse kindlaks teatavates toodetes sisalduvate jääkide piirnormid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrusele (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja direktiivi 91/414 muutmise kohta (ELT 2005, L 70, lk 1). Selliste jääkide piirnormide kindlaksmääramine on suunatud igale isikule, kes neid tooteid turule viib või neid töötleb. Seevastu määruse nr 1107/2009 artikli 17 alusel toimeaine heakskiidu kehtivusaja pikendamise adressaat on üksnes taotleja ja kehtiva heakskiidu omanik.
- 46 Hageja on nõus, et toimeaine heakskiitmisel on soodne mõju asjaomaste taimekaitsevahendite võimalikele tootjatele ja muudele ettevõtjatele. Tegemist on tüüpilise olukorraga tootele turuleviimise loa andmisel: luba antakse küll ühele ettevõtjale, aga kaudselt saavad sellest kasu ka teised toote kasutajad, kes võivad seda kasutada loas ette nähtud eesmärkidel. Asjaolu, et toote heakskiitmisest, mis on küll adresseeritud konkreetsele heakskiidu omanikule, saab lõppkokkuvõttes kasu terve hulk ettevõtjaid, ei muuda samas seda, et heakskiit ise kujutab endast üksikmeedet.
- 47 Hageja väidab samuti, et heakskiitmise muu kasulik mõju, eelkõige seda toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite kasutamise ja turuleviimise puhul, ei ole mitte toimeaine heakskiitmise tulemus, vaid vastavas valdkonnas kehtivate sätete, eelkõige määruse nr 1107/2009 tagajärg.
- 48 Hageja sõnul on toimeaine heakskiitmine määruse nr 1107/2009 alusel võrreldav geneetiliselt muundatud organismide turuleviimiseks loa andmisega – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT 2003, L 268, lk 1; ELT eriväljaanne 13/32, lk 432), mida on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 298/2008 (ELT 2008, L 97, lk 64) –, mis kujutab endast üksikmeedet määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses.
- 49 Repliigis väidab hageja, et rakendusmäärus 2016/1056 kujutab endast üksnes pikendamise menetluses tehtud vaheotsust, millega soovitakse kaitsta pikendamise taotleja isiklikke õigusi. Määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu sõnastuse kohaselt on tegemist üksikjuhtumil tehtava otsusega, mis peab mõjutama taotlejat ja käsitleb tema esitatud pikendamistaotluse hindamist.
- 50 Veel väidab hageja, et toimeaine heakskiitmine ei kujuta endast abstraktset ja üldist akti, kuivõrd selles ei ole kehtestatud nõudeid, millele toimeaine peab vastama, vaid selle toimeaine kasutamise lubamist. Vastupidi, tegemist on tüüpilise täitmisaktiga ja nimelt määruse nr 1107/2009 artiklis 4 ja sellele järgnevas artiklites kehtestatud nõuete kohaldamisega konkreetsele üksikjuhule.
- 51 Viimaks väidab hageja, et toimeaine heakskiitmine on taimekaitsevahendi lubamisele eelnev etapp ja ühtlasi selle osa. Puudub igasugune alus arvata, miks peaks taimekaitsevahendi lubamine olema haldusakt, selle loaga hõlmatud toimeaine heakskiitmine aga kujutama endast üldmeedet. Liidu seadusandja jagas määruses nr 1107/2009 loa andmise menetluse eri etappideks, üksnes lähtudes sisulistest kaalutlustest pädevuse jaotuse kohta liidu ja liikmesriikide vahel.
- 52 Komisjon vaidleb neile argumentidele vastu.

- 53 Esmalt tuleb meeles pidada, et määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõikest 1 koostoimes sama määruse artikli 2 lõike 1 punktiga g nähtub, et mis tahes valitsusvälisel organisatsioonil, mis vastab selle määruse artikli 11 nõuetele, on õigus esitada vaie liidu institutsioonile või organile, kes on keskkonnaõiguse alusel võtnud vastu haldusakti. Komisjon ei vaidle vastu asjaolule, et hageja on valitsusväline organisatsioon, mille puhul on täidetud määruse nr 1367/2006 artikli 11 nõuded. Samuti ei vaidle ta vastu sellele, et rakendusmäärus 2016/1056, mille peale hageja oli esitanud vaide, kujutab endast keskkonnaõiguse alusel vastu võetud akti.
- 54 Poolte seisukohad lähevad seevastu lahku küsimuses, kas rakendusmäärust 2016/1056 tuleb käsitada määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g tähenduses haldusaktina. Selle sätte kohaselt on haldusakt üksikmeede. Seega tuleb kontrollida, kas rakendusmäärus 2016/1056 on üksik- või üldmeede.
- 55 Siinkohal tuleb osutada, et kohtupraktika kohaselt ei saa liidu kohus akti ulatust kindlaks tehes lähtuda ainuüksi akti ametlikust nimetusest, vaid ta peab esmajärjekorras arvesse võtma akti eset ja sisu (vt selle kohta 14. detsembri 1962. aasta kohtuotsus *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes jt vs. nõukogu*, 16/62 ja 17/62, EU:C:1962:47, lk 901, 918). Meede loetakse üldmeetmeks, kui seda kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordade suhtes ning sellel on õiguslikud tagajärjed üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute kategooriate suhtes (21. novembri 1989. aasta kohtuotsus *Usines coopératives de déshydratation du Vexin jt vs. komisjon*, C-244/88, EU:C:1989:588, punkt 13, ja 15. jaanuari 2002. aasta kohtuotsus *Libéros vs. komisjon*, C-171/00 P, EU:C:2002:17, punkt 28).
- 56 Käesoleval juhul tuleb silmas pidada, et rakendusmäärus 2016/1056 võeti vastu määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu alusel. Kõnealusest sättest nähtub, et selles sätestatud meede võetakse vastu menetluses, mille eesmärk on toimeaine heakskiidu pikendamine. Määruse nr 1107/2009 artikli 15 lõike 1 kohaselt esitab pikendamise taotluse toimeaine tootja. Lisaks tuleb märkida, et määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu järgi võetakse meede heakskiidu kehtivusaja pikendamise kohta „taotleja jaoks“, kui „taotlejast“ sõltumatutel põhjustel ilmneb, et heakskiidu kehtivusaeg lõpeb enne pikendamise otsuse tegemist. Järelikult tuleneb määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu sõnastusest endast, et selles sättes ette nähtud meetmega soovitakse kaitsta toimeaine heakskiidu pikendamise taotluse esitanud isiku huve; sellega nõustus ka komisjon vasturepliigis. Asjaolu, et niisugune meede võetakse, ilma et oleks vaja, et pikendamise taotleja esitaks sellekohase taotluse, seda järeldust ei muuda.
- 57 Tuleb siiski täpsustada, et määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimeses lõigus ette nähtud meetme eesmärk ja sisu ei ole piiratud sellega, et pakkuda toimeaine heakskiidu pikendamise taotlejale üksnes kaitset riisiko vastu, et pikendamise menetlus venib taotleja tahtest sõltumatutel põhjustel.
- 58 Nimelt pikendatakse määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu alusel vastu võetud rakendusmääruses toimeaine heakskiidu kehtivusaega kindla ajavahemiku võrra. Sel meetmel on seega samasugused tagajärjed nagu rakendusmäärusel, millega kiidetakse niisugune toimeaine esmalt heaks sama määruse artikli 13 lõike 2 alusel, või määrusel heakskiidu pikendamise kohta kõnealuse määruse artikli 20 alusel.
- 59 Siinkohal olgu osutatud, et määruses nr 1107/2009 eristatakse ühest küljest toimeaine heakskiitmise ja heakskiidu pikendamise menetlusi, mis on II peatükis sisalduvate sätete ese (artiklid 4–27), ja teisest küljest toimeainet sisaldavatele taimekaitsevahenditele loa andmise menetlust, mida reguleeritakse III peatükis sisalduvates sätetes (artiklid 28–57). Määruse nr 1107/2009 artikli 28 lõikest 1 ilmneb, et põhimõtteliselt ei lasta taimekaitsevahendit turule ega kasutada, kui asjaomane liikmesriik ei ole selleks kooskõlas määrusega nr 1107/2009 luba andnud. Määruse nr 1107/2009 artikli 29 lõike 1 punkti a kohaselt antakse taimekaitsevahendile luba üksnes siis, kui selles sisalduv toimeaine on heaks kiidetud.

- 60 Järelikult ei tekita toimeaine heakskiitmine määruse nr 1107/2009 alusel õiguslikke tagajärgi mitte üksnes heakskiitu taotlevale isikule, vaid ka mis tahes ettevõtjale, kelle tegevusaladel on see heakskiit vajalik, eelkõige toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite tootjatele ja mis tahes pädevale ametiasutusele, eelkõige liikmesriikide ametiasutustele, kes peavad neile toodetele loa andma – seda möönis ka hageja repliigis.
- 61 Nii võivad taimekaitsevahendite tootjad pärast seda, kui pädevad liikmesriigi asutused on toimeaine heaks kiitnud, taotleda seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi lubamist, ilma et oleks vaja, et nad oleks selle toimeaine heakskiitmise menetluses osalenud.
- 62 Teiseks on Üldkohus juba liikmesriikide pädevate asutustega seoses asunud seisukohale, et toimeaine heakskiitmise õiguslikuks tagajärjeks on liikmesriikidele selle võimaluse andmine, et nad võivad – kui on täidetud rida määruse nr 1107/2009 artiklis 29 sätestatud lisatingimusi – anda turulelaskmise loa kõnealust toimeainet sisaldavatele taimekaitsevahenditele, kui vastav nõudlus on olemas (28. septembri 2016. aasta kohtuotsus PAN Europe jt vs. komisjon, T-600/15, EU:T:2016:601, punkt 25).
- 63 Seega tuleb tõdeda, et rakendusmäärus 2016/1056 on üldakt, kuna seda kohaldatakse objektiivselt määratletud olukordadele ja see tekitab õiguslikke tagajärgi üldiselt ja abstraktselt määratletud isikute rühmadele (vt analoogia alusel 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus Microban International ja Microban (Europe) vs. komisjon, T-262/10, EU:T:2011:623, punkt 23).
- 64 Rakendusmääruses, millega määruse nr 1107/2009 alusel kiidetakse heaks toimeaine, pikendatakse selle heakskiidu kehtivusaega või pikendatakse heakskiitu, ei ole samas kehtestatud nõuded, millele selle aine kasutamine peab vastama, ja seega erineb see niisugusest määrusest, milles määratakse kindlaks teatavates toodetes sisalduvate jääkide piirnormid määruse nr 396/2005 alusel, nagu hageja õigesti märkis. Siiski ei mõjuta see erinevus rakendusmääruse 2016/1056 olemust üldaktina.
- 65 Selle alusel tuleb jõuda järeldusele, et niisugust määruse nr 1107/2009 artikli 17 alusel vastu võetud toimeaine heakskiidu pikendamise rakendusmäärust, nagu seda on käesolevas kohtuasjas vaidlusalune rakendusmäärus 2016/1056, tuleb pidada üldmeetmeks ja järelikult ei ole see haldusakt määruse nr 1367/2006 artikli 2 lõike 1 punkti g ja artikli 10 lõike 1 tähenduses.
- 66 Hageja muud argumendid ei sea seda järeldust kahtluse alla.
- 67 Nagu juba eespool punktis 55 meelde tuletatud, ei saa esiteks akti ulatust kindlaks tehes lähtuda ainuüksi akti ametlikust nimetusest, vaid esmajärjekorras tuleb arvesse võtta akti eset ja sisu. Järelikult ei ole võimalik asjaolu põhjal, et määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimeses lõigus on viidatud heakskiidu kehtivusaja pikendamise „otsusele“, mingilgi moel kahtluse alla seada seda, et nii nimetatud akt on oma eseme ja sisu poolest üld- ja mitte üksikakt.
- 68 Pealegi ilmneb määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu sõnastusest ja kontekstist selgelt, et terminit „otsus“ on siin kasutatud laias, õiguslikke tagajärgi tekitava akti tähenduses, mis hõlmab ka niisuguseid akte nagu rakendusmäärus 2016/1056.
- 69 Vastupidi hageja väidetule ei ole teiseks määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu alusel võetud toimeaine heakskiiduperioodi pikendamise meetme adressaat üksnes taotleja ja kehtiva heakskiidu omanik. Rakendusmääruses 2016/1056 ei ole nimelt mainitud adressaati, vaid selle artiklis 2 on üksnes ette nähtud, et see on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides – seda möönis ka hageja repliigis. Hageja argument, et toimeaine heakskiit adressaati ei vaja, sest toimeainete puhul ei ole vajalik turulelaskmiseks loa andmine, ei sea kahtluse alla asjaolu, et heakskiit ei ole suunatud ühele või mitmele konkreetselt määratletud adressaadile, vaid üldiselt ja abstraktselt kirjeldatud adressaatide rühmadele, nagu näiteks seda toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite tootjad ja pädevad liikmesriigi asutused.

- 70 Kolmandaks, kuivõrd määruses nr 1107/2009 on selgelt eristatud ühest küljest toimeaine heakskiitmise, heakskiidu kehtivusaja pikendamise ja heakskiidu pikendamise menetlusi ning teisest küljest toimeainet sisaldavatele taimekaitsevahenditele loa andmise menetlust (vt eespool punkt 59), ei saa toimeaine heakskiitu vastupidi hageja väidetule käsitada taimekaitsevahendile loa andmise osana.
- 71 Neljandaks, isegi kui määruses nr 1107/2009 sisalduv eristus eespool punktis 70 nimetatud menetluste vahel on – nagu leiab hageja – sisulistest kaalutlustest lähtuva pädevuse jaotamise tulemus liidu ja liikmesriikide vahel, on määruse nr 1107/2009 alusel vastu võetud toimeaine heakskiitmise, heakskiidu kehtivusaja pikendamise või heakskiidu pikendamise meetmed siiski üldkohaldatavad.
- 72 Vastupidi hageja väidetule ei ole käesoleval juhul – viiendaks – tegemist tüüpilise olukorraga tootele turuleviimise loa andmisel, mille puhul luba antakse küll ühele ettevõtjale, aga kaudselt saavad kasu ka teised toote kasutajad, kes võivad seda kasutada loas ette nähtud eesmärkidel. Nagu juba eespool punktis 59 selgitatud, ei tähenda toimeaine heakskiitmine seda, et kõnealust toimeainet sisaldavat taimekaitsevahendit saab ainult seetõttu turule lasta.
- 73 Kuuendaks ei ole määruse nr 1107/2009 alusel toimeaine heakskiitmise tagajärjed võrreldavad geneetiliselt muundatud organismide turuleviimiseks loa andmisega määruse nr 1829/2003 järgi. Nimelt võimaldab niisugune luba määruse nr 1829/2003 artikli 4 lõike 2 ja artikli 16 lõike 2 kohaselt lasta kõnealuse toote turule, samas kui toimeaine heakskiitmine määruse nr 1107/2009 alusel ei hõlma endas seda toimeainet sisaldavate taimekaitsevahendite lubamist – see on eraldiseisva menetluse ese.
- 74 Seitsmendaks tuleb märkida, et hageja argument, mille kohaselt toimeaine heakskiitmise tagajärjed muude isikute kui kõnealuse heakskiidu taotleja suhtes tulenevad määruse nr 1107/2009 sätetest ja mitte toimeaine heakskiitmisest endast, põhineb heakskiitmise sisu ekslikul tõlgendamisel. Nimelt on just toimeaine heakskiitmine, heakskiidu kehtivusaja pikendamine või heakskiidu pikendamine see, mis tekitab iseenesest tagajärgi eelkõige taimekaitsevahendite tootjatele ja liikmesriikidele. Asjaolu, et need tagajärjed on määruses nr 1107/2009 ette nähtud, seda järeldust ei muuda.
- 75 Kaheksandaks ei tähenda pelk asjaolu, et määruse nr 1107/2009 artikli 17 esimese lõigu alusel vastu võetud meede on osa toimeaine heakskiitmise pikendamise menetlusest, mida iseloomustab ka taotleja osalemine, et seda meedet tuleb käsitada üksikmeetmena.
- 76 Viimaks ei tõenda – vastupidi hageja arvamusele – asjaolu, et toimeaine heakskiitmine võib määruse nr 1107/2009 artikli 6 kohaselt sõltuda tingimustest ja piirangutest, seda, et tegemist on üksikmeetmega – kui võtta arvesse õiguslikke tagajärgi, mida heakskiit tekitab muudele isikutele kui taotleja. Hageja viitab antud kontekstis määruse nr 1107/2009 artikli 4 lõikele 5, milles on aga vaid ette nähtud, et selle artikli lõigetes 1, 2 ja 3 esitatud tingimusi, millele toimeaine peab vastama, et seda heaks kiidetakse, peetakse täidetuks, kui see on kinnitust leidnud vähemalt ühe seda toimeainet sisaldava taimekaitsevahendi ühe või mitme esitatud kasutusala puhul. Seega ei oma osutatud säte tähtsust küsimuse puhul, kas toimeainet heakskiitev meede on üldkohaldatav meede või üksikmeede.
- 77 Eeltoodut arvestades tuleb hageja ainsa väite esimene osa tagasi lükata.

Teine väiteosa, et rikutud on Århusi konventsiooni

- 78 Sellega seoses väidab hageja, et ka rahvusvahelise avaliku õiguse kohaselt tuleb akte, mis võivad määruse nr 1367/2006 artikli 10 esimese lõigu alusel olla vaide esemeks, tõlgendada laialt. Århusi konventsioon, mis on liidu jaoks vahetult siduv, ei näe ette, et silmas oleks peetud üksnes üksikjuhtumil langetavaid otsuseid. Århusi konventsiooni artikli 9 lõikest 3 nähtub, et „ilma et see piiraks selle artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud menetluste kohaldamist tagab konventsiooniosaline siseriiklike õigusaktide nõuetele vastavale üldsuse esindajale, juhul kui need nõuded on sätestatud, juurdepääsu kohtulikule või haldusmenetlusele, et vaidlustada eraõigusliku isiku või avaliku võimu

organi tegevus või tegevusetus, mis on vastuolus siseriiklike keskkonnaõigusnormidega“. Määruse nr 1367/2006 eesmärk on just Århusi konventsiooni rakendamine. Seega peab vaidemenetlus kuuluma kohaldamisele kõigile meetmetele Århusi konventsiooni tähenduses. Liidu kohtute teistsuguse lähenemisega ei saa nõustuda, arvestades Århusi konventsiooni sätete vastavuskomitee järelduste ja ettepanekute kavandit selle konventsiooni järgmiseks liidu poolt, mille kohta tehti otsus vastavuskomitee 53. kohtumisel, mis kestis 21.–24. juunini 2016 (edaspidi „Århusi konventsiooni vastavuskomitee soovitused“).

- 79 Hageja sõnul ei muuda Århusi konventsiooni artikli 9 lõike 3 vahetu mõju puudumine midagi selles, et määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõiget 1 ja artikli 2 lõike 1 punkti g tuleb tõlgendada kooskõlas Århusi konventsiooni artikli 9 lõikega 3. Järelikult ei saa määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõiget 1 tõlgendada väljendi „üksikmeede“ puhul nii rangelt, et sellega oleks vastuolus selliste keskkonnaõiguse valdkonda kuuluvate õigusaktide vaidlustamine nagu määruse nr 1107/2009 artikli 17 alusel vastu võetud toimeaine heakskiidu kehtivusaja pikendamise meetmed.
- 80 Komisjon vaidleb neile argumentidele vastu.
- 81 Hageja argumentidest nähtub sisuliselt, et hageja on seisukohal, et vaiet määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 tähenduses peaks, lähtudes Århusi konventsiooni artikli 9 lõikest 3, saama esitada ka siis, kui vaidlusalune akt ei ole üksikmeede, vaid üldkohaldatav akt.
- 82 Olgu meelde tuletatud, et esiteks on Århusi konventsiooni artikli 9 lõikes 3 sätestatud, et iga konventsiooniosaline tagab siseriiklike õigusaktide nõuetele vastavale üldsuse esindajale, juhul kui need nõuded on sätestatud, juurdepääsu kohtulikule või haldusmenetlusele, et vaidlustada eraõigusliku isiku või avaliku võimu organi tegevus või tegevusetus, mis on vastuolus siseriiklike keskkonnaõigusnormidega.
- 83 Teiseks tuleb samuti osutada sellele, et määruse nr 1367/2006 põhjenduse 4 järgi võeti see määrus vastu selleks, et Århusi konventsiooni nõudeid kohaldataks liidu institutsioonide ja organite suhtes. Eelkõige ilmneb selle määruse põhjendustest 18 ja 19, et vaidemenetluse algatamine võimaldab tõhusalt rakendada Århusi konventsiooni artikli 9 lõiget 3. Nagu juba märgitud, võivad valitsusvälised organisatsioonid määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 kohaselt koostoimes sama määruse artikli 2 lõike 1 punktiga g esitada vaide üksnes üksikaktide peale.
- 84 Århusi konventsiooni artikli 9 lõikes 3 ei ole aga täpsustatud, et selles ette nähtud võimalust haldusmenetluse algatamiseks saab kasutada üksnes juhtudel, kui vaidlusalused aktid on üksikaktid.
- 85 Siiski nähtub kohtupraktikast, et Århusi konventsiooni artikli 9 lõige 3 ei ole liidu õiguskorras otsekohaldatav ja sellele ei saa ka tugineda kui liidu aktide õiguspärasuse kriteeriumile. Pealegi tuleneb kohtupraktikast, et Århusi konventsiooni artikli 9 lõikest 3 nähtub, et konventsiooniosalistel on ulatuslik kaalutlusruum kõnealuses sättes nimetatud „kohtulik[u] või haldusmenetlus[e]“ rakendustingimuste osas (13. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus nõukogu ja komisjon vs. Stichting Natuur en Milieu ja Pesticide Action Network Europe, C-404/12 P ja C-405/12 P, EU:C:2015:5, punktid 47–53).
- 86 Hageja argument, mille kohaselt selle kohtupraktikaga ei saa Århusi konventsiooni vastavuskomitee soovitusi arvestades nõustuda, tuleb tagasi lükata. Isegi kui eeldada, et need soovitused on Århusi konventsiooni osaliste suhtes siduvad, on need – nagu komisjon on õigusega täheldanud – pelgalt veel kavandi kujul, mis – nagu hageja oma repliigis möönis – võeti vastavuskomitee poolt vastu alles 17. märtsil 2017, s.t pärast vaidlustatud otsuse vastuvõtmise kuupäeva. Seega ei ole vaja vastata küsimusele, kas Århusi konventsiooni vastavuskomitee soovitusel oleks pidanud olema Århusi konventsiooni artiklis 10 ette nähtud konventsiooniosaliste kohtumisel vastu võetud – nagu väitis ka komisjon Århusi konventsiooni rakendamise käsiraamatule viidates – või ei oleks see olnud vajalik, nagu arvas hageja.

- 87 Hageja argumendi kohta, mille kohaselt peaks määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõiget 1 ja artikli 2 lõike 1 punkti g tõlgendama kooskõlas rahvusvahelise õigusega, nii et nende sätetega oleksid hõlmatud niisugused aktid nagu määruse nr 1107/2009 artikli 17 alusel võetud toimeaine heakskiidu kehtivusaja pikendamise meetmed, tuleb märkida, et liidu õigusest tuleneva õigusnormi tõlgendamine kooskõlas rahvusvahelise õigusega on võimalik üksnes juhul, kui selle sätte kohaselt on niisugune tõlgendus võimalik, ja see ei või olla aluseks kõnealuse sätte *contra legem* tõlgendamisele. Kuna aga määruse nr 1367/2006 artikli 10 lõike 1 kohaselt saab vaiet esitada üksnes „haldusakt[ide]“ peale (mis on sama määruse artikli 2 lõike 1 punktis g määratletud kui „üksikmeetmed“), ei ole neid sätteid võimalik tõlgendada nii, et neis sätetes nimetatud haldusaktid hõlmavad ka üldakte, sest see tõlgendus oleks *contra legem* (vt selle kohta 17. juuli 2015. aasta kohtumäärus EEB vs. komisjon, T-565/14, ei avaldata, EU:T:2015:559, punktid 31–33).
- 88 Eeltoodut arvestades tuleb ainsa väite teine osa tagasi lükata ja järelikult hagi tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 89 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, tuleb hageja kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista komisjoni kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (viies koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.
2. Jätta Mellifera eV, Vereinigung für wesensgemäße Bienenhaltung, kohtukulud tema enda kanda ja mõista talt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.

Gratsias

Dittrich

Xuereb

Kuulutatud avalikul kohtuistungil Luxembourgis 27. septembril 2018.

Allkirjad